

ortasözler / Fıkralar

Ependi / Efendi {Nasreddin Hoca} Fıkraları

ÇORBANIN ÇORBASI / ÇORBANIN ÇORBASI

Günlerin birinde bir dayhan Ependee tov an getirip beriptir. Bir hepteden sonra ol dayhan yine Ependininkec geliptir. Ependi om tartamadık bolyarmı .

Ol dayhan:

-Men geçen heptede safta tov an getirip beren adam, diyip, özünü tanadıptır. Ependi gövünli-gövünsiz:

-Oye girdin diyipdir hem-de onun önünde çorba goyupdır.

Ol:

-Tov an çorbasıdır, alın, mihman! diyip, kak-dmp gürləpdir.

Aradan ep-csli gün geçenden sofi. Epcndinin öyünc bir topar dayhan gelip, hezzet-hormat tam tamakin bolupdırlar. Olar:

-Biz ol tov an getirip beren dayhanı gon uları bolans, diyipdirler. Ependi tapan-tupantandan bulara-da hezzet ediptir.

Bir hepdeden son, yeno bir topar dayhan gelipdir.

-Siz nireden? diyip, Ependi olardan soranda:

-Sana tov an getirip beren dayhanın gon u anınm gofi nlan, diyip, cogap beripdirler.

-Geçin, oturun! diyip, Ependi oları mihman alıpdır hem-de yankı dayhanların önüne bir tabak suv getirip goyupdur.

Dayhanlar gen galıpdırlar. Taba a seredi ip:

-Ependi, bu neme? diyip sorapdırlar. Ependi bolsa:

-Bu çorbanın çorbasının çorbası, diyip, cogap beripdir.

Günlerden bir gün bir çiftçi Hoca'ya bir tav-an getirip vermi . Bir hafta sonra bu çiftçi yine Hoca'ya gelmi . Hoca onu tanımamazlıktan gelmi .

O Çiftçi:

"Ben geçen hafta sana tav an getiren adamım" diye kendini tanıtmı . Hoca, isteksiz isteksiz:

"Eve girelim" deyip adamın önüne çorba getirip koymu .

Ve:

"Tav an çorbasıdır al, buyur konak" diye alaylı alaylı ba ırımı .

Aradan bir hayli gün geçtikten sonra bir 3(1)0 a

"Biz u tav an getiren çiftçinin kom ularınız" demi ler. Hoca, oldu-olanından koyup onlara da ikramda bulunmu .

Bir hafta sonra yine bir grup çiftçi gelmi .

"Siz nereden geldiniz?" diye Hoca sorunca, adamlar:

"Sana tav an getiren çiftçinin kom ularının kom ularınız" diye cevap vermi ler.

"Geçin oturun!" deyip Hoca, onları da mi-safirli e almı . Bir süre sonra onların önüne bir tabak su getirip koymu .

Çiftçiler a ırıp kalmı lar. Taba a bakıp:

"Hoca, bu ne?" diye sormu lar. Hoca da:

"Bu çorbanın çorbasının çorbası" diye cevap vermi .

MANA NANMAN E E E INANCAK MI? / BANA NANMAYANE E E M NANACAK?

Bir adam Eper.diden e e ini sorapdir.

Ependi hem:

-E e im obada yok, diyip cogap beripdir.

u haıatda yatakda duran e ek annirmaga ba lapdır. Mum e iden dilegçi:

-Vey Ependi, sen mana "e e im yok" divdifi velin, bu alınıran neme? diyip sorapdir.

Ependi ona:

-Pöhcy, sen-e bir akmak adam ekenin! "Yok" diyemson, yok bolar-da. Sen indi gel-gcl menin yalı adamın sözüne inanman, e eginke mancakmı? diyipdir.

Adamın biri Hoca'dan e e ini istemi .

Hoca ise:

"E e im evde yok" diye cevap vermi .

O sırada, ahırda duran e ek anırmaya ba - lamı . Bunu duyan adam:

"Vay, Hoca, sen bana "e e im yok" demi tin fakat, bu anıran ne?" diye sormu .

Hoca ona:

"Be hey, sen ahmak, aptal bir adamsın! "Yok" demi sem yoktur. Sen imdi yani benim gibi adamın sözüne inanmayacaksın da, e e e mi inancaksın?" demi .

EPEND B LEN GED AY / HOCA LE D LENC

Bir gün Ependi öyünc oturka, biri onun gapısımakapıdır.

Ependi:

-Kim bolarsui, neme gerek? diyip, ondan sorapdır.

Bir zarın ses:

- A ak dü ün, diyip, cogap beripdir. Ependi a ak dü üp, gapımın a zına baranda, gapıda duran geday:

- Bir zateagaz sadaka berin! diyipdir. Ona Ependinin gabari gelipdir, yöne sır bildirmen:

-Yokarık çık! diyipdir. Biçere geday yokarık Çıkıp, Ependinin oturan cayma baranda:

-Sana alla rehmet etsin, mende sana bererlik zat yok, diyipdir.

Geday bu bol a hayran galip:

- Bu neme etdiğin? E er bo gaytarcak bolsan a akdakam cogabımı berip goybersen bolmayarmı?

Ependi hem ona:

- Sen neme dilecek sadakanı meni a ak dürürmen dilep bilmedinmi? diyipdir.

Bir gün Hoca, evinde otururken biri onun kapı mını çalmı .

Hoca:

"Kimsin, ne lâzım?" diye ona sormu .

nlemeli bir ses:

"A a ıya inin" diye cevap vermi . Hoca a a ıya inip kapının e i ine varınca, kapıda duran dilenci:

"Bir sadaka verin!" demi . Hoca, adama (ona) kızmı , fakat belli etmeden:

"Yukarıya çık!" demi . Biçare dilenci yukarıya çıkıp Hoca'nın oturdu u yere varınca; (Hoca):

"Allah versin, sana Allah rahmet etsin. Ben de sana verecek bir ey yok" demi .

Dilenci bu i e a ırıp:

"Bu yaptı m nedir? Bo göndereceksen a a ıdayken cevabını versen olmaz mıydı?" demi .

Hoca da ona:

"Sen isteyece in sadakanı beni a a ıya indirmeden istevemedin mi?" diye cevap vermi .

DOGRLMIAYT SAM-AAYIN 20-S / DO RUSUNU SÖYLERSEM, AYIN 120'SÎ

Oraza ayı gelipdir. Ependi hem ay hesabını dogru yöretmek için: "Gel bir golçacık tapıp ona her gün bir gumalak atıp duraym. Gumalakların sanı otuza yeterom velin, a zımı açıp, ayt edeyin" diyipdir. Ol golça tapıp, ona her günde bir gumalak atıp ba lapdır. Ependinin gizi om görüp, bir gün golçanın içine ete ini doldurup gumalak guyupdır.

Günlerin birinde Ependiden:

- Bu gün ayıft neçesi? diyip sorapdırlar.

Ependi olara:

-Biraz sabır edin, iner. derrev bilip geıcyin, diyip, öyünc gelipdir.

Gelip goıçadaki gumaîaklan sanap görse, dogru bir y uz y grimi çıkıpdir.

Ependi: "E er men dogrusı ayelaysam-a olar meni kemakıl hasapfarlar. Gel govusu, kemterrek aydaym" diyip, pikireden.

Sonra merekenin bir çetine gelip.

- Ccrnagat, bu gün-c aydan 45-i diyipdir.

- A-hov, Ependi ay barı-yogı otuz gün ahırın, o neneisi bu gün 45-i bolsun? diyipdirler.

Ependi bo!sa:

-Pehey, men henizem beri aytdım. E er golçadaki gomalakları özün sanadan bolsam, onda ayın 120-si hem diyendiniz" diyip, cogap beripdir.

Ramazan ayı gelmi . Hoca da ay hesabını do ru saymak için: "Gel, bir güveç bulup, ona her gün bir ta atayım. Ta ların sayısı otuz olunca a zımı açıp¹ bayram edeyim" demi . Bir güveç bulup onun içine her gün ta atmaya ba lamı . Hoca'nın kızı bîr gün o güveci görmü ve ete ine ta doldurup getirip onun içine atmı .

Günlerden bir gün Hoca'dan:

"Bu gün ayın kaçı?" diye sormu lar.

Hoca onlara:

"Biraz sabredin. Ben hemen ö renip geleyim" diyip evine gitmi .

Gelip güveçteki ta ları sayıp bakmı ; tam tamına yüzyirmi tane çıkmı .

Hoca: "E e'- do ru söylersem, onlar beni deli sanırlar. yisi mi, azaltarak söyleyeyim" diye düünmü .

Sonra meclisin bir kenarına gelip:

"Cemaat, bugün ayın 45'i" demi .

Adamlar ona: "Ay Hoca, ayın varı-yo u otuz gün. Bugün nasıl 45'i olsun ki?" demi ler.

Hoca da:

"Be hey ben az söyledim. E er güveçteki ta ları size saydıracak olsam, o zaman ayın 120'si derdiniz" diye cevap vermi ler.

KÖNE AYI NEME EDYERLER? / ESK AYI NE EDERLER?

Günleri birinde Ependiden:

- Teze ay do anda kortesini neme edyerler?

diyip sorapdırlar. Onda Ependi:

- Om ovuncak-ovuncak kesi dirip, yıldız edyerler, diyip, cogap beripdir.

YARISINA ÖZÜM GALLA EKCEK

Bir gün Ependi övrence dellega ba ım sıarlı8, 87 beri45.5(pdir)6(.)T10.02 1 g9)-(251.6963Tm0 Tc0 T(4950ri)2E2

öz aralarında düv üpdirlcr. Bir gün olar Ependinin gcçyen yolunda gclcek vagtım gabatlap, bcllc ilcn a acın yanma üy üpdirlcr. Olar Epdcdnce e it-diribrek:

-Bu a aca hiç kim çıkıp bilenok! diy ip, uh va-gırdı edipdirler. Gabdaldan geçip baryan Ependi buların galmagahm e idip, ça alara gar ı sov-lupdır. Ol o lanların davasını dinlenden son:

-Bu a aca men çıkarın! diyipdir.

-O lanlar:

- Yok çıkıp bilmersifi, onun için arrıgını hem gmap oturma! Mma çıkmak her kimin i i deldir! Diyip, gıgın ıpdırlar.

Ependi az-kem gaharlanıp:

- O nehili men çıkıp bilmczmi im? Nehili çık-yandığımı hezir size görkezeyin diyip donunm siy-lannı gaytarı dırıp, bilinde çalıp düvüpdır. Köv-üni hem çıkarıp, goltugma gısıp ugrabercek bolanda, o lanlar:

- Yeri, Ependi Köv üni goltugına salman neme? Agacm üstünde köv üüi sana neme gere i bar? diyip, gen galırır.

Ependi bolsa:

- Ey, balalarım, eliyaçdan öz yanımda dursun. Bilip boımaz, undan anrık gönülep, obaa gi-diberrnegimem ahınal, diyipdir.

BİLYENLER B LMEYENLERE / B LENLER B LMEYENLERE ANLATSIN DÜ ÜND RS NLER

Bir gün Ependi metcidû banp: -A-hov, m;rulmanlar, inenin neme aytçagımv bilyeniz mi? diyip, sorapdır. Cemagat oTıa:

- Yok, bilemizok, diyip cogap beripdir.

Onda Ependi:

- Egcr siz bilmeyen bolsaiüz, mana-da aydıp,

öz u runa gidiberipdir.

Son bir gün meteide barıp yine önki so valini ortaatıpdır:

- Bilyeris, diyip cogap boripdir.

Onda Ependi:

- Pehey, bilyen bolsamz, ondamenin ayt-magımın hacatı yok hem yok, diyipdir. Ependi u sözleri aydıp, yine çıkıp gidipdir.

Onun bol una gen galan cemagat:

-Egcr Ependi yine geleyse, ona "Birncçenüz bilyeris, birneçemizem bilmeyeris" diyip, cogap berelin, diyenler.

Ependi âküsi yalı inehraba barıp özünüin köne sovahnı gaytaiapdır.

Cemagat ona:

- Birneçemiz bilyeriz, birneçenizem bil-meyeris, diyip, cogap beren.

lannda anla mı lar. Bir gün onlar, Hoca'nın yo-luna çıkıp geçece i vakte do ru söyledikleri a a-cın dibinde toplanmı lar. Hoca'ya. i ittirecek e-kilde:

"Bu a aca hiç kimse çıkamaz!" diyerek gürültü, yaygara yapmı lar. Önlerinden geçmekte olan Hoca, bunların gürültüsünü duyup çocuklara do ru dönmü . Çocukların meselesini dinledikten sonra:

"Bu a aca ben çıkarım!" demi .

Çocuklar:

"Yok, çıkamazsın. Hiç kendini feda etme, har-cama! Buna çıkmak herkesin i i de ildir!" diye ba-ır ı mı lar.

Hoca biraz kızıp:

"Ben nasıl çıkamaz mı ım? Nasıl çıktı ımı imdi size göstereyim" deyip ete ini toplayıp beline ba lamı . Ayakkabılarını da çıkarıp koltu unun altına alıp çıkıverece i zaman ço-cuklar:

"Hey Hoca, ayakkabılarını neden koltu unun altına aldın? A acın ba ında ayakkabılarının sana ne gere i var?" deyip a ırıp kalmı lar.

Hoca ise:

"Ey yavrularım, ne olur olmaz yanımda dur-sun. Bilinmez, belki oradan obaya do ru gitmem mümkündür" demi .

Bir gün Hoca, cami'e varıp:

"Ey müslümanlar, benim ne söyleyece imi bi-liyor musunuz?" dıye sormu .

Cemaat:

"Hayır, bilmiyoruz" diye cevap vermi .

Bunun üzerine Hoca:

Ependi özünift öfki sovkganîlığı bilon: - Ören govi! Goy, onda bilyenler bilmeyenlere dü ünd irsinler, diyip, gidiberipdir.

Hoca, yine önceki so ukkanlılı ı ile: "Çok iyi! Koy o zaman bilenler, bilmeyenlere anlatsınlar" deyip gidivermi .

GU AGLNASERED P,BAHAKESD M / KU A INA BAKIP BAHA VERD M

Bir gün Ependi bilen Tcymirlcn hammama gidipdir. Yolda Tcymirlcn:

- Egcr men uıı hökümdar del-de, yönekey adam bolan bolsam, baham ncço bolardı? diyip, Ependidcn sorapdır.

Ependi ona:

- Elli tefine bolardı, diyip, seginmen cogap beripdir.

Teyrnirlen gaharlanıp:

- Pchcy akmak, senin aydıp duran zadıfı neme? Menin dine bilimdeki gu agımm bahası elli tefine ahırın, diyip, Epcndinin üstüne gıgınpdır. Ependi onun gıkılgma ehmiyet hem bermen:

- Dogrusı, menem oı gu agın seredip, baha kesdim-de, diyipdir.

Bir gün Hoca ile Timurleng hamama gitmi ler. Yolda Timurleng:

"E er ben Ulu hükümdar de il de, basit bir adanı olsaydım baham ne kadar olurdu?" diye Hoca'ya sormu .

Hoca, ona:

"Elli tefine olurdu" diye çekinmeden cevap vermi .

Timurleng kızıp:

"Be hey ahmak, sen ne söylüyorsun? Benim sadece belimdeki ku a ımın bahası elli terine eder" diye Hoca'ya ba ırımı . Hoca onun ba ırmasına önem vermeden:

"Do rusu, ben de o ku a ına bakıp baha kes-tim" demi .

